

دبیرستان غیاثیه

تاریخ آزمون:

کد اجرا:

زمان برگزاری: ۳۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: فارسی هشتم تشریحی

- ۱- در متن درس «یاد حسین (ع)»، به نام کدام حماسه‌سازان واقعه کربلا اشاره شده است؟
- ۲- با توجه به درس «یاد حسین» بگویید چرا حضرت عباس (ع) یکی از اسوه‌های جوانمردی در واقعه کربلا شمرده می‌شوند؟
- ۳- درباره تکرار حرف و نقش آن در بیت زیر، گفت‌وگو کنید.
خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم، وزان است «منوچهری دامغانی»
- ۴- با توجه به درس «سفر شکفتن» چرا زندگی به سفر تشبیه شده است؟
- ۵- براساس درس «سفر شکفتن» علت اصلی بحران‌های زندگی چیست؟
- ۶- با توجه به درس «سفر شکفتن» برای حل مشکل کم‌رویی و یا گستاخی، چه باید کرد؟
- ۷- روایت «مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ، فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ» هرکس خود را بشناسد، خدای خویش را شناخته است»، با کدام مهارت زندگی ارتباط دارد؟
- ۸- با توجه به درس «سفر شکفتن» برای دوست‌یابی و حفظ دوستان خوب، به چه مهارت‌هایی نیاز داریم؟
- ۹- ایرج میرزا در شعر «راه نیک‌بختی»، برای سعادت و خوشبختی چه کارهایی را پیشنهاد می‌کند؟
- ۱۰- عبارت «جز راست نباید گفت؛ هر راست نشاید گفت»، با کدام قسمت شعر «راه نیک‌بختی»، تناسب دارد؟
- ۱۱- پیامبر (ص) می‌فرماید: «قُولُوا الْحَقَّ وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ» حق را بگویید، هرچند به زیانتان باشد». ارتباط این سخن گهربار را با متن درس «راه نیک‌بختی» بیان کنید.
- ۱۲- شعر «شوق مهدی (عج)» و شعر «راه نیک‌بختی» را از نظر لحن با هم مقایسه کنید.
- ۱۳- با توجه به متن درس «آداب نیکان» سه درس که بهلول به جنید آموخت چه بود؟
- ۱۴- با توجه به متن درس «آداب نیکان»، در زندگی امروزی، چه آسیب‌هایی انسان را تهدید می‌کند؟
- ۱۵- با توجه به شعر «آزادگی»، شخصیت پیر و جوان را با هم مقایسه کنید.
- ۱۶- با توجه به درس «آزادگی»، چگونه می‌توان به عزت و آزادگی رسید؟
- ۱۷- با توجه به درس «آشپز زاده وزیر»، پرسش‌های قائم‌مقام فراهانی برای آزمایش فرزنداننش چه بود؟
- ۱۸- با توجه به درس «نوجوان باهوش، آشپز زاده وزیر، گریه امیر» ویژگی‌های مشترک امیرکبیر و قائم‌مقام فراهانی چیست؟
- ۱۹- با توجه به درس «قلم سحرآمیز، دو نامه»، سیدجمال‌الدین اسدآبادی در چه زمینه‌هایی استعداد داشت؟
- ۲۰- قافیه‌های غزل زیر را مشخص کنید.
ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت
حیف است طایری چو تو در خاکدان غم / زین جا به آشیان وفا می‌فرستمت
در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست / می‌بینمت عیان و دعا می‌فرستمت
هر صبح و شام قافله‌ای از دعای خیر / در صحبت شمال و صبا می‌فرستمت
تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب / جان عزیز خود به نوا می‌فرستمت ... «حافظ»
- ۲۱- در متن درس «پرچم‌داران»، سرزمین ایران با چه ویژگی‌هایی توصیف شده است؟
- ۲۲- درباره ارتباط حدیث «حُبُّ الْوَطَنِ مِنَ الْإِيمَانِ» با محتوای درس «پرچم‌داران»، توضیح دهید.
- ۲۳- در بیت «از علی آموز اخلاص عمل / شیر حق را دان منزه از دَعَل» به کدام صفات حضرت علی (ع) اشاره شده است؟
- ۲۴- کدام بیت شعر «شیر حق» با مفهوم عبارت «الاعمالُ بِالنَّيَاتِ» مناسبت دارد؟
- ۲۵- مولوی، در بیت «باد خشم و باد شهوت، باد آرز / بُرد او را که نبود اهل نماز» بر چه نکته‌ای تأکید کرده است؟
- ۲۶- درباره ارتباط محتوایی داستان «جوانه و سنگ» با مصراع «از محبت خارها گل می‌شود»، توضیح دهید.
- ۲۷- با توجه به روان‌خوانی «جوانه و سنگ»، به نظر شما چه عواملی سبب شد، از دل سنگ، چشمه‌ای پاک و زلال جاری شود؟
- ۲۸- با توجه به درس «آزادگی» از نظر پیر خارکش، عزت و آزادگی چیست؟

۲۹- در درس «قلم سحرآمیز» چه رابطه‌ای بین شعر حافظ و نقاشی کمال‌الدین بهزاد بود؟

۳۰- شاعر در جمله «اینجا خانه خوب خداست» به چه نکته‌ای اشاره دارد؟

پاسخنامه تشریحی

۱ - امام حسین (ع) - حضرت عباس (ع) - حضرت علی اکبر (ع) - حضرت علی اصغر (ع)

۲ - زیرا او با آنکه سن کمی داشت تا نفس آخر در برابر دشمن ایستادگی کرد. او هرگز امام حسین (ع) را تنها نگذاشت و تا آخرین نفس از فرمان ایشان پیروی کرد. او وقتی به آب فرات رسید، با اینکه خودش بسیار تشنه بود، آب نوشید زیرا امام حسین (ع)، یارانشان و کودکان و زنان تشنه بودند.

۳ - در این بیت حرف‌ها (صداها)ی «خ» و «ز» چندبار تکرار شده‌اند و به خوبی به گوش می‌رسند. این تکرار علاوه بر افزودن موسیقی و گوش‌نوازی شعر، صدای خش‌خش برگ‌های پاییزی را در ذهن مخاطب تداعی می‌کند.

۴ - زیرا زندگی همچون یک سفر برای برخی کوتاه و برای برخی طولانی و پر فراز و نشیب است. همچنین برای بهتر زندگی کردن مانند یک مسافر لازم است، مهارت‌های لازم را کسب کنیم.

۵ - نداشتن مهارت کافی برای زندگی و رویارو شدن با مسائل آن و نیاموختن روش درست زندگی.

۶ - آموختن و تقویت کردن مهارت و ارتباط موثر به ما کمک می‌کند بتوانیم در مواجهه با دیگران ارتباط درست و سنجیده‌ای با آنها برقرار کنیم.

۷ - خودآگاهی: شناخت توانایی‌ها، نیازها، استعدادها و ضعف‌های خود

۸ - ارتباط مؤثر: ارتباط درست و سنجیده با دیگران و چیرگی بر احساسات و هیجانات: مهار احساسات گوناگون، مانند: عشق، خشم و نفرت، ترس و حتی شادی

۹ - سحرخیز بودن، مهربانی و خدمت به مادر، ادب و فرمانبرداری از پدر، باادب بودن، تمیز بودن، آموختن حرف‌های استادان و معلمان، راست‌گویی، حساب‌امال خود را داشتن

۱۰ -

زنها! مگو سخن به جز راست هر چند تو را در آن ضررهاست

۱۱ - این حدیث و بیت «زنها! مگو سخن به جز راست / هرچند تو را در آن ضررهاست» هر دو به این نکته اشاره دارند که راست‌گویی و گفتن حقیقت در هر شرایطی لازم است حتی اگر به نفع ما نباشد و باعث آسیب به ما شود.

۱۲ - شعر «شوق مهدی (عج)» غزل غنایی است و باید با لحن احساسی و غنایی خوانده شود؛ لحنی آرام و با مکث‌های به موقع.

شعر «راه نیک‌بختی» در قالب مثنوی و تعلیمی است و باید با لحنی تعلیمی و پندگویانه خوانده شود تا مخاطب به این پندها عمل کند.

۱۳ -

۱ - خوردن لقمهٔ حلال

۲ - سخن گفتن برای رضای خدا

۳ - دل بی‌کینه داشتن در سخن گفتن و خوییدن

۱۴ - استفادهٔ نابجا و نسنجیده از امکانات جامعهٔ ماشینی که گویی هریک ابزاری شده‌اند تا ما را از هویت اصلی خویش دور سازند. شکستن شکوه و حرمت انسانی و کم‌رنگ شدن آداب و اخلاق نیز رهاورد تمدن ماشینی و علم‌زدهٔ غرب است.

۱۵ - پیرمرد فروتن، قانع و بی‌ادعاست و عزت، آزادی و ارزش انسان را در محتاج نبودن به دیگران می‌داند اما جوان خام، بی‌تجربه مغرور و پرمدعاست و ارزش انسان را اشتباه فهمیده است. او فکر می‌کند که آزادی و ارزش انسان به ثروت و قدرت اوست.

۱۶ - اگر انسان جویری زندگی کند که به کسی محتاج و وابسته نباشد، قانع باشد و همواره شکر خدا را گوید، به عزت و آزادی رسیده است.

۱۷ -

۱ - کاشف الکل که بود؟

۲ - شعر «ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیدهٔ ما را انیس و مونس شد» از کیست؟

۱۸ - هردوی آنها تلاش و پشتکار زیادی به خرج دادند تا جایگاهشان را به دست آوردند. هر دو خدمات بسیاری به ایران ارائه کردند. هر دو باهوش، دانا و باذکاوت بودند و با جهل مبارزه می‌کردند.

۱۹ - آموختن زبان‌های مختلف، سخنوری، تحلیل و نقد مسائل سیاسی و تأثیرگذاری بر مردم

۲۰ - ردیف: می‌فرستم

قافیه‌ها: کجا، وفا، دعا، صبا، نوا و ...

۲۱ - بزرگ، عزیز، شکوهمند، ستم‌دیده، دارای ارادهٔ استوار، سختی‌های بسیار کشیده، سرافراز، پابرجا و ...

۲۲ - ترجمهٔ حدیث: دوست داشتن و عشق وطن بخشی از ایمان است.

این حدیث، متن درس و شعر ادیب‌الممالک، هر سه، بر دوست داشتن و عشق ورزیدن به میهن تأکید دارند و آن را وظیفهٔ همه می‌دانند.

۲۳ - اخلاص در عمل - از ناراستی منزه بودن

۲۴ -

شیر حقم نیستم شیر هوا فعل من بر دین من باشد گوا

۲۵ - میزان اهمیت نماز و نماز خواندن و تأثیر آن بر انسان

۲۶ - این داستان دربارهٔ فداکاری و از خودگذشتگی است. محبت و مهربانی زیبایی دنیاست و زشتی‌ها را زیبا می‌کند. همچنان که این مصراع تأکید دارد که حتی خارهای زشت و آزاردهنده با محبت تبدیل به گل‌هایی زیبا می‌شوند.

۲۷ - فداکاری و از خودگذشتگی - محبت به دیگران - نوع دوستی و زندگی بخشی

۲۸ - محتاج کسی نبودن عزت است.

۲۹ - هر دو جلوه هنری لطیفی بودند که درد سردار زخمی را تسکین دادند و مایه آرامش روحی او شدند.

۳۰ - مساجد مانند خانه‌های خدا هستند.

